

**МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ТА БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО
РОЗВИТКУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Університету,
протокол № 29 від 29.02.2024

Голова Вченої ради

Олег ПАДАЛКА

Вводиться в дію наказом Ректора
Міжнародного європейського
університету

«29» 02 2024 № 15-09

ПРОГРАМА

ЦИКЛУ ВТОРИННОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

«ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 222 Медицина
Складник освіти: Післядипломна освіта, вторинна спеціалізація
Цільова група: Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі, які не працювали більше трьох років за спеціальністю
Професійна кваліфікація: Лікар-спеціаліст

Київ – 2024

ПЕРЕДМОВА

Програму циклу вторинної спеціалізації зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я» складено робочою групою за наказом ректора Міжнародного європейського університету відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями, Наказу МОЗ України «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами) від 22.07.1996 № 166.

Керівник робочої групи:

Доан С.І. – д.м.н., професор, професор кафедри внутрішніх хвороб Міжнародного європейського університету.

Робоча група:

1. Попадинець О.О. – к.м.н., доцент кафедри фундаментальних та медико-профілактичних дисциплін Міжнародного європейського університету.

2. Булавінова К.О. – д-р. філос., асистент кафедри внутрішніх хвороб Міжнародного європейського університету.

3. Гульчій О.П.– д.м.н., професор, Представник України в Постійному Комітеті Європейського Бюро ВООЗ.

4. Балашов К.В. – член Офісу координації розвитку електронної охорони здоров'я, співавтор проекту Рамки цифрової компетентності працівника охорони здоров'я.

Відгуки-рецензії:

1. Квач М.Д. – к.м.н., доцент, головний лікар правобережної Гармонії здоров'я.

2. Максимова В.В. – к.м.н., медичний директор ТОВ «КЛІНІКА «ДЕНИС».

I. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітніх програм: лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі, які не працювали більше трьох років за спеціальністю згідно наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями

3. Програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» проводиться за програмою підготовки, затвердженою Вченою радою Міжнародного європейського університету, та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку.

4. Слухачі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря-спеціаліста зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я».

II. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, вторинна спеціалізація
Спеціальність	Організація і управління охороною здоров'я
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі, які не працювали більше трьох років за спеціальністю
Форма проходження	Очна, дистанційна з використанням комп'ютерних технологій у режимі реального часу
Мова	Українська
Академічні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» у лікарняних закладах та закладах охорони здоров'я. Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Обсяг програми	3 місяці (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС) для лікарів, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; для лікарів, які не працювали більше трьох років за спеціальністю

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 «Медицина» на рівні лікаря-спеціаліста, застосовуючи теоретичні знання, практичні навички та вміння з метою надання фахової високоякісної медичної допомоги.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК4. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК5. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК6. Спроможність усно та письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК7. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК8. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та автономних дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Уміння визнавати власні помилки та запобігати їм, мінімізувати негативні наслідки.</p> <p>ЗК11. Спроможність до організації правового забезпечення та менеджменту професійної діяльності.</p> <p>ЗК12. Спроможність працювати в команді.</p> <p>ЗК13. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК14. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК15. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і життя пацієнтів.</p> <p>ЗК16. Знання показань, протипоказань, побічних дій і</p>

	<p>лікарських взаємодій препаратів, які використовуються в лікарській практиці.</p> <p>ЗК17. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p> <p>ЗК18. Спроможність інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ЗК19. Спроможність діагностувати захворювання пацієнта: визначати попередній, клінічний, заключний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p>
<p>Фахові (професійні) компетентності, ФК</p>	<p>ФК1. Організувати систему охорони здоров'я та її складові частини.</p> <p>ФК2. Приймати управлінське рішення і забезпечувати його реалізацію.</p> <p>ФК3. Організувати службу інформації, працювати з різною інформацією.</p> <p>ФК4. Застосовувати комплекс медико-статистичних методів для обробки та аналізу матеріалів.</p> <p>ФК5. Забезпечувати комплексний підхід до управління персоналом.</p> <p>ФК6. Визначати тип особистості та інтертипні відносини в колективі.</p> <p>ФК7. Використовувати економічні важелі управління охороною здоров'я.</p> <p>ФК8. Забезпечувати наукову організацію праці.</p> <p>ФК9. Впроваджувати в практику раціональні форми управління підсистемами охорони здоров'я.</p> <p>ФК10. Забезпечувати організацію охорони праці.</p>

За результатами опанування програми з вторинної спеціалізації з циклу спеціалізації «Організація і управління охороною здоров'я» лікар досягає таких програмних результатів навчання:

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН1	Знати основи законодавства України про охорону здоров'я та застосовувати їх у щоденній практиці.
ПРН2	Здатність до абстрактного мислення, пошуку, систематизації та аналітичної обробки джерел інформації у сфері своєї діяльності.
ПРН3	Вміти визначати галузеві стандарти у сфері охорони здоров'я.
ПРН4	Вміти планувати, знати основні етапи планування та володіти

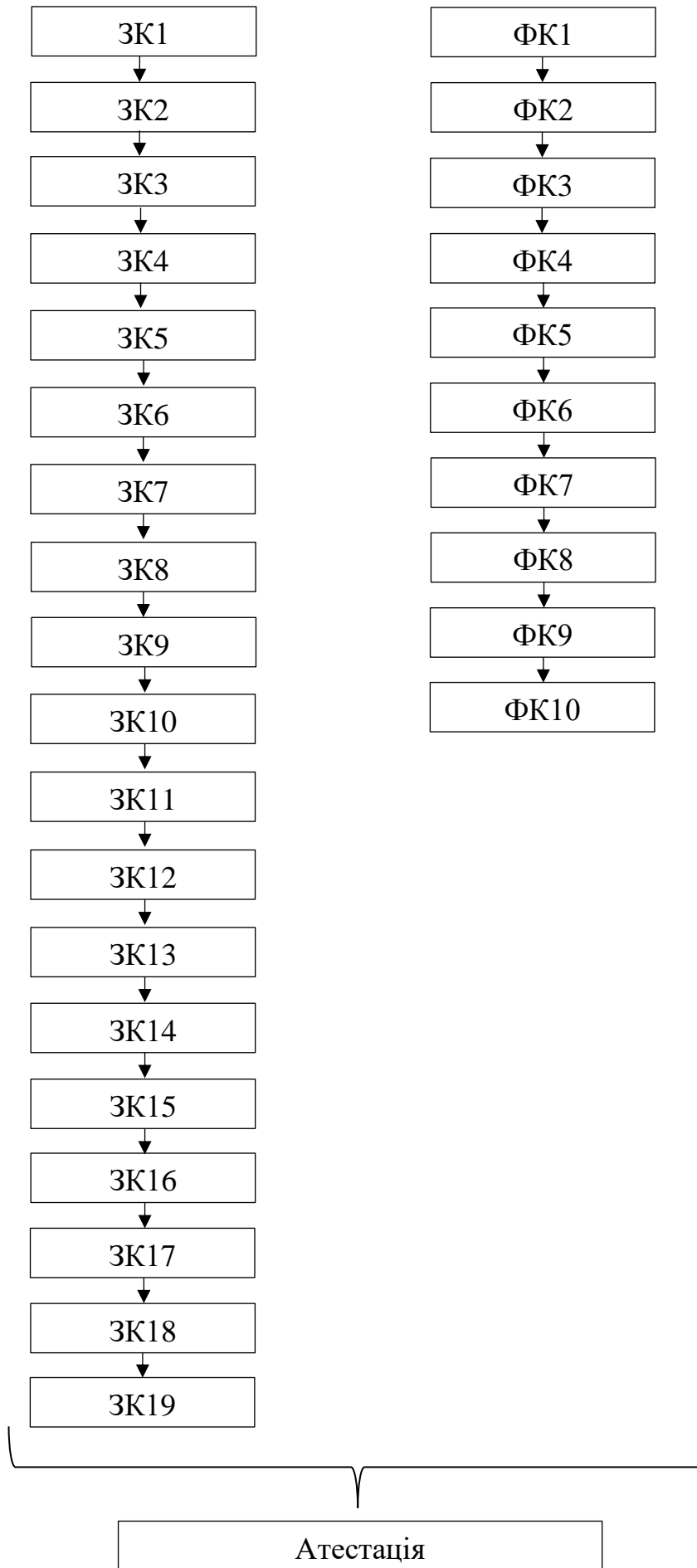
	етапами стратегічного планування.
ПРН5	Володіти основними завданнями фінансово-економічної служби медичного закладу.
ПРН6	Володіти сучасними інформаційними технологіями та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН7	Вміти аналізувати та давати характеристику інформаційного забезпечення фінансово-економічної служби; володіти методом стратегічного аналізу.
ПРН8	Знати та застосовувати принципи медичної етики та деонтології.
ПРН9	Володіти методологією розрахунку загальних показників народжуваності, смертності, природного приросту населення, структури причин смертності та рівнів смертності населення у розрізі окремих причин, рівня та структури поширеності хвороб, показника забезпеченості населення території лікарями та ліжками у лікарняних закладах, показників, які характеризують кадрові ресурси закладу охорони здоров'я.
ПРН10	Володіти методологією розрахунку показників, які характеризують навантаження лікарів у стаціонарі, показників ефективності використання ліжкового фонду у стаціонарі, показників летальності та тривалості лікування у стаціонарі, показників, які характеризують навантаження лікарів у амбулаторно-поліклінічному закладі.
ПРН11	Володіти інструментами раціоналізації та інтенсифікації роботи спеціаліста.
ПРН12	Вміти аналізувати та оцінювати якість ведення нормативної медичної документації.

ІV. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ З ЦИКЛУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я»

Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей; лікарі, які не працювали більше трьох років за спеціальністю (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС):

Код	Компоненти освітньої програми	К-сть кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Світові системи охорони здоров'я. Глобальні проблеми сучасності у сфері організації й управління охороною здоров'я	1,2/36	залік
ОК 2	Поняття та система медичного права. Ліцензійні умови з медичної практики. Основні питання біоетики	1,8/54	залік
ОК 3	Менеджмент та лідерство в системі охорони здоров'я	3,3/98	залік
ОК 4	Економічні основи управління в закладах охорони здоров'я	2,1/64	залік
ОК 5	Фінансовий менеджмент у закладах охорони здоров'я	2,1/62	залік
ОК 6	Політика і стратегія управління персоналом закладу охорони здоров'я. Організація та мотивація праці	1,9/58	залік
ОК 7	Роль маркетингу у закладах охорони здоров'я	2,1/64	залік
ОК 8	Управління якістю медичної допомоги. Забезпечення якості медичної допомоги як основа національної політики України у сфері охорони здоров'я	1,1/32	залік
Разом		15,6/468	

V. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестація на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я» підлягають особи, що пройшли цикл спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст формується Міжнародним європейським університетом.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Організація і управління охороною здоров'я», допускаються слухачі які повністю виконали програму підготовки.

Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- 1) іспит з оволодіння практичними навичками;
- 2) співбесіда.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 1–2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності. За результатами успішної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям видається сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми теорії менеджменту, маркетингу та фінансів : наукові ідеї та механізми реалізації : Матеріали всеукраїнської (із зарубіжною участю) наукової конференції / Донецький національний технічний університет / Покровськ: ДВНЗ «ДонНТУ», 2021. 378с.
2. Бідняк, В. А. (2019). Застосування форм державного фінансового контролю при розслідуванні злочинів, пов'язаних із незаконним використанням бюджетних коштів у галузі охорони здоров'я. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 4(88), 218-226. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.218-226>.
3. Борщ В. І. Сучасна парадигма системи управління персоналом закладу охорони здоров'я. Економіка та управління національним господарством. 2019. № 1(69). 73-79.
4. Вітенько Т. М., Мариненко Н. Ю., Лазарюк В. В., Шанайда В. В. Лабораторії Фаблаб як елемент інфраструктури інноваційного розвитку територіальних громад. І-а Міжрегіональна науково-практична конференція «Проблеми публічного управління та адміністрування на регіональному рівні», ТНТУ. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2019. С. 95–96.
5. Дейнега О. В., Дейнега І. О. Імплементация маркетингової концепції в діяльність органів публічного управління. Інфраструктура ринку. 2021. Випуск 52. С. 83–89. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/16.pdf.
6. Децик ОЗ, Кольцова НІ, Стовбан ІВ, Золотарьова ЖМ, Ціхонь ЗО, Федорків НБ., Ковальчук РЄ. Вибрані лекції з громадського здоров'я. Навчальний посібник. Івано-Франківськ; 2019. 273 с.
7. Доступ домогосподарств України до інтернету у 2019 році (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України) Статистичний збірник. Київ – 2020. с.77. https://ukrstat.org › kat_u › 2020 › zb_dd_in19PDF
8. ДСТУ 4163:2020 «Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». <https://zakon.help › article › n..>
9. Економіка охорони здоров'я [Підручник]/За заг. ред. д. мед. н., проф. Парія В. Д.; Національний медичний університет імені О. О.

Богомольця. – Житомир: , 2021. – 288 с.

10. Інституційні засади і маркетингові імперативи сталого розвитку: Колективна монографія. / [Ред. Т.М. Борисова, Г. Л. Монастирський]. Тернопіль: «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 340 с.

11. Камінська Т. М. Особливості брендингу на ринку медичних послуг. Бренд-менеджмент: маркетингові технології : матеріали III Міжнар. наук.- практ. конф., Київ, 11 березня 2021 р. Київ, 2021. 394 с.

12. Кравцова Тетяна, Лащенко Оксана, Кравцов Олег. Використання маркетингового підходу в діяльності органів публічного управління медичною сферою //Аспекти публічного управління. Том 9 No 4 2021. С.72- 84.

13. Кравчук І. І., Присяжнюк О. Ф., Веселовський О. Б. Удосконалення управління персоналом закладів охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2020. No 2. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7626>

14. Міщук А.А., Гаврилюк А.О., Жарлінська Р.Г., Даценко Г.В., Сорокоумов В.П., Котуза А.С. Особливості удосконалення надання медичних послуг в Україні. Світ Медицини та Біології. 2019. No3(69). С. 39-43.

15. Міщук А.А., Жарлінська Р.Г., Гаврилюк А.О., Даценко Г.В., Даценко Ю.О. Ефективність управління персоналом в умовах реформування охорони здоров'я в Україні. Priority directions of science development: abstract of the 2nd International Scientific and Practical Conference. November, 25-26, 2019,Lviv. Львів, 2019. С. 476-481

16. Нетудихата К. Л., Погромський В. О., Михайлова Т. М. Кадрова діагностика як інструмент оцінки ефективності кадрового менеджменту закладу сфери охорони здоров'я. Ефективна економіка. 2021. No 8. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9171>.

17. Никитюк О. А., Новіков В. М. Порівняльний аналіз вимог до систем менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці стандартів iso 45001:2018 та дсту ohsas 18001:2010.Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості, вип. 2 (15), с. 6-13, Груд 2019.

18. Основи менеджменту та маркетингу в медицині: навч. посібник / Шутурмінський В. Г., Кусик, Н. Л., Рудинська О. В. - Одеса: Вид. Гельветика, 2020. - 176 с.

19. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Ханік Ю.-Б. Р. Поняття

публічного маркетингу та приклади його застосування в Україні. Інвестиції : практика та досвід. 2020. № 1. С. 155–158.

20. Ровенська В. В., Саржевська Є. О. Управління персоналом закладів охорони здоров'я в нових умовах господарювання та перспективи розвитку в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2019. № 3 (57). 162-168.

21. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2020 році (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України). Статистичний збірник. Київ: Державний комітет статистики України, 2020. 88 с.

22. Ханік Ю.-Б.Р. Публічний маркетинг : класифікація, алгоритм проведення та формування загальної системи. Інвестиції : практика та досвід. 2021. № 10. С. 142–146.